

Vergiftiging van honden met alfachloralose-rodenticiden

Afgelopen maand rapporteerden het Ctgb, het Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum (NVIC) en het Belgisch Antigifcentrum dat er in 2018 sprake is geweest van een stijging van vergiftigingen van honden met rodenticiden. Daarbij ging het specifiek om muizengif met alfachloralose als werkzame stof, verpakt in voorgedoseerde zakjes en verkrijgbaar voor particulieren.

Nieuwe toelatingen

Rodenticiden met alfachloralose als werkzame stof zijn sinds augustus 2017 voor het eerst in Nederland toegelaten door het Ctgb, maar ook in België zijn ze pas vrij kort op de markt. Een blik in de toelatingendatabank van het Ctgb laat zien dat het tot dusver zeven verschillende merken rodenticiden betreft die allemaal uitsluitend gebruikt mogen worden tegen de huismuis binnen gebouwen. Drie van deze rodenticiden zijn ook toegestaan voor particulier gebruik. Met name het gebruik van deze vrij verkrijgbare middelen zorgt vermoedelijk voor risico's voor huisdieren. Het betreft rodenticiden van verschillende formuleringen (lokaasblok, graan, pasta), waarbij het middel in sommige gevallen is voorgedoseerd in zakjes die het plaatsen in lokaaskisten gemakkelijker moeten

maken. De zakjes hoeven niet geopend te worden; muizen knagen erdoorheen.

Zenuwstelsel en stofwisseling

Alfachloralose heeft een andere werking dan de anticoagulantia. Het veroorzaakt namelijk geen interne bloedingen bij het doeldier, maar werkt versturend op het zenuwstelsel en vertraagt de stofwisseling. Daardoor verliest de muis vrij snel het bewustzijn en verlaagt tegelijkertijd de lichaamstemperatuur dusdanig dat het dier sterft.

Vergiftiging hond en kat

Honden en met name katten zijn gevoelig voor alfachloralose. Voor een kleine hond van vijf kilogram is het eten van 75 gram lokaas voldoende om te overlijden, terwijl voor een gemiddelde kat de inname van 10-15 gram lokaas dodelijk is. Volgens de Wettelijke Gebruiksvoorschriften van de alfachloralose-rodenticiden dient de inhoud van één lokaaskist 5-20 gram rodenticide te bevatten, afhankelijk van de

plaaagdruk. Voor een kat kan de inhoud van één lokaaskist dus al fataal zijn.

Behandeling lastig

Net als bij muizen zorgt de inname van alfachloralose bij honden en katten voor met name neurologische symptomen, maar een vergiftiging kan zich ook op andere manieren openbaren (zie kader). Er is geen tegengif beschikbaar voor een vergiftiging met alfachloralose; uitsluitend de symptomen kunnen behandeld worden. De behandeling is daarmee lastiger dan bij vergiftigingen met anticoagulantia, waartegen vitamine K toegediend kan worden. Wanneer het huisdier nog bij bewustzijn is, kan de dierenarts de hond of kat laten braken en geactiveerde kool toedienen. De lichaamstemperatuur dient goed op peil gehouden te worden.

Toelating wijzigen

In het Wettelijk Gebruiksvoorschrift van rodenticiden met alfachloralose wordt meestal vermeld dat honden en katten extra gevoerd dienen te worden tijdens het gebruik van deze middelen. Daarnaast moet het rodenticide een bitterstof bevatten. Kennelijk zijn deze maatregelen echter niet voldoende geweest om het aantal vergiftigingen van huisdieren te minimaliseren. Het Ctgb onderneemt daarom inmiddels stappen om de toelating van alfachloralose-rodenticiden in zakjes voor particulier gebruik te wijzigen. ●

Vergiftigingsverschijnselen alfachloralose bij hond en kat

- Bewusteloosheid, spiertrekkingen, epileptische aanvallen, 'dronkemannensloop', coma
- Verlaagde of juist verhoogde lichaamstemperatuur
- Vernauwde pupillen, onwillekeurige oogbewegingen, blindheid
- Langzamere of (tijdelijk) stoppen van ademhaling
- Braken, speekselen

Algemeen advies bij het vermoeden van vergiftiging door rodenticiden: bel een dierenarts en neem indien mogelijk de verpakking mee.

Andere toepassingen

- Alfachloralose werd vroeger als kalmerend middel in de humane geneeskunde gebruikt.
- De stof wordt ook gebruikt als anestheticum, vooral voor het verdoven van laboratoriumdieren. Aangezien het niet zeker is of alfachloralose echt verdovend werkt of alleen het bewustzijn verlaagt, is deze toepassing omstreden.